

Vážení čtenáři,

stále se nemůžeme smířit s bolestnou ztrátou, která nás všechny zasáhla odchodem Jána Kadlece. Bez jeho moudrého a láskyplného pozorování drobných památek v krajině i v obcích si zatím nedovedeme náš měsíčník vůbec představit. Rozhodli jsme se proto, že po dlouhých dvaceti letech si s Honzou znovu projdeme všech 25 předměstských obcí, které dnes Olomouc tvoří a stejně jako v roce 2003 začneme ve Slavoníně.

Pestrá bude nabídka listopadových kulturních akcí ve Velké Bystřici, členové Střediska ekolo-

gické výchovy Iris připravili zajímavé vycházky ke Keltské svatyni v Luděřově, na Kartouzku či setkání s uznávaným litovelským bylinkářem, Tomáš Kryl nám ukáže olomouckou radnici, případně také hudební Vídeň. Připomeneme si Den válečných veteránů, pozveme Vás na zajímavou výstavu do Muzea v Rýmařově. A i když je venku chladněji, není to ještě zima.

Dlouhý a teplý podzim přeje

Redakce

- Drobné památky Slavonína
- Akce Iris v listopadu
- Zpěv ptáků na jaře je čím dál tišší
- Živé cesty alejí
- Muzeum Rýmařov
- Historická kafirna na hradě Šternberk
- Olomoucká radnic
- Hudební Vídeň
- Kulturní akce ve Velké Bystřici
- Knihovna města Olomouce
- O pohár sv. Václava
- Pochod za obnovu Českého království

Drobné památky olomouckých předměstí. Úvod

Když jsem před dvěma lety slíbil, že se pokusím popsat drobné památky olomouckých předměstí, netušil jsem o jak rozsáhlou práci půjde. Prostě jsem vyšel z domu na sídlišti Povel, kde bydlím, směrem na Slavonín a začal jsem hledat památky v ulicích i v krajině. Cestou jsem viděl poškozené a zanedbané objekty, některé již zmizely a nezbylo z nich nic. Poznával jsem ale postupně i lidi, kteří se o ně starali, pamětníky, kteří mi hodně pomohli a já se učil cestou. Velkým pomocníkem na cestě mi byl indiánský náčelník Seattle, který mě učil vidět krajinu, přírodu, památky i lidi v souvislosti a ve vzájemném vztahu.

Před čtyřmi lety jsem obnovil práci sekce Historická Olomouc Vlastivědné společnosti muzejní. Vedl mě k tomu dlouhodobý zájem o archeologii, moravskou vlastivědu i minulost města Olomouce. Nyní k tomu přidávám poznání předměstských památek. Po dvouleté

cestě olomouckou krajinou jsem poznal 25 předměstských obcí v jejich mnohostvornosti a jedinečnosti. Zamiloval jsem si krajinu a památky v ní a chci vám předat mé vidění a vyzvat vás na cestu. Motivaci k práci jsem získal z knihy Václava Cílka „Krajiny vnitřní a vnější“ a z knihy „Příběhy drobných památek“ od Tomáše Hájky a Ireny Bukačové. Snažil jsem se poznat krajinu a její paměť. K tomu mi posloužila moje sbírka starých map a plánů. Za starými katastrálními mapami jsem jezdil do Moravského zemského archivu v Brně.

Šance psát články o drobných památkách do časopisu „Zelení a doba“ mi umožnila rozšířit popis i o přírodní památky a vztah památky a jejího okolí. Jde skoro vždy o jejich vzájemné doplnění a potom je zde něco, co musíte objevit sami. Pěší chůze v terénu, pohledy na nebe, siluety horizontu, vůně květin a plachá zvířata, chladivá voda ze studán-

ky a ptačí zpěv. To vše nám dává poznat Matka Země, jejíž jsme součástí. Neničme ji zbytečně.

Ján Kadlec, 2003

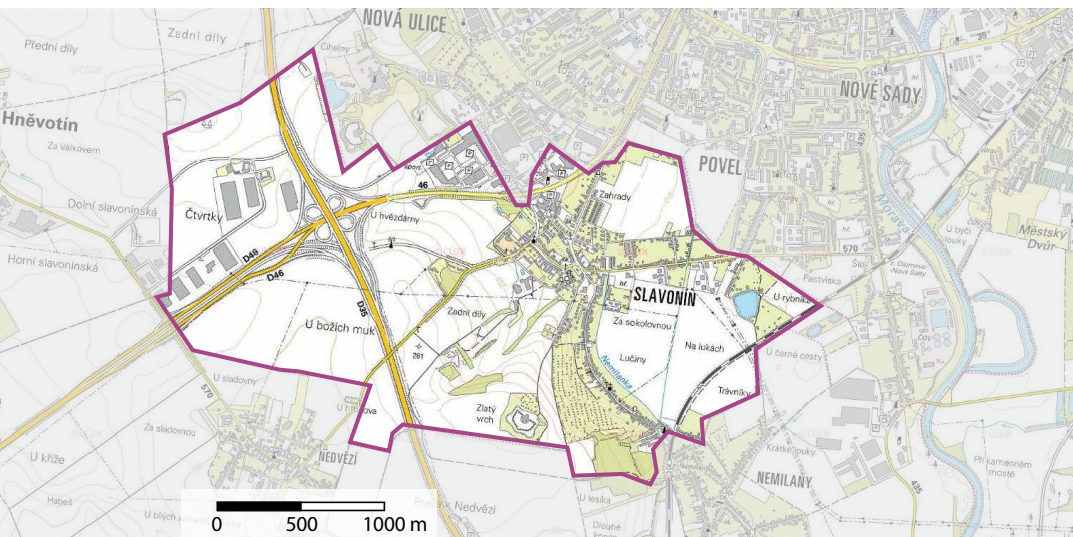
ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Drobné památky Slavonína

Slavnosti nové setby a hroby v krajině

*Lidé přicházejí a odcházejí jako vlny na moři.
náčelník Seattle v r.1855*

Katastrální území obce Slavonína najdeme na jižním přístupu do města Olomouce. Jeho tvar připomíná plochý ovál. Západní část se zvedá na sprašové pahorkatině, východní klesá na naplaveninách blízko k řece Moravě.

Člověk přicházel na území Slavonína od dávného pravěku, krajina si pamatuje jeho příchod i celou dobu působení. Nedávné archeologické výzkumy na dálnici a Horním lánu prokázaly osídlení prvních zemědělců v polovině 6. tisíciletí př. n. l. Přicházeli od jihu a našli zde příznivé podmínky pro osídlení. U hvězdárny se v průběhu několika tisíc let vystřídaly různé kultury, jež zde zanechaly pozůstatky osídlení i pohřebiště. Zde se také nachází sakrální areál – posvátné místo Keltů, jež sloužilo k uctívání bohů. Do doby příchodu Římanů spadá germánské osídlení Horního lánu. Územím Slavonína vedla k olomouckému brodu pravěká cesta, která od jihu přinášela do zdejšího kraje nové poznatky vyspělejších civilizací. Její pozůstatky se ukázaly při vykopávkách na Horním lánu a v Nemilanech a její směr udržuje až do dnešních dnů polní cesta vedoucí po hraně sprašové terasy. Širší zmínění pravěkého osídlení je zde nutné vzhledem k jeho mimořádnému významu. Kamkoliv zde stoupne noha poutníkovy, stojí na hrobě předků.

Také Slované se zde usídlili brzy po svém příchodu na Moravu. To již jsme

blízko historické době, kdy je zdejší osada zmíněna r. 1141 jako majetek kostela sv. Václava. Ve 13. století byli biskupem z Bavorska povoláni němečtí kolonisté, kteří zde vysadili novou ves spravovanou magdeburským právem. Již ve 14. století se stal centrem duchovní správy zdejší kostel sv. Ondřeje a fara. Bohatá obec měla dost prostředků na budování symbolů křesťanské církve na svém území.

Kostel, křížová cesta, kaple, dvě sousošší svatých, čtyři boží muky, jedenáct křížů a smírčí kámen, to je 21 památek, které pokrývaly celé území obce. K nim můžeme přiřadit několik hraničních kamenů, které již nejsou umístěny na svých původních místech. Jsou to památky na původní obyvatele, kteří byli odsunuti v roce 1946.

Kostel sv. Ondřeje ukrývá uvnitř jednu pozoruhodnou památku. Je to kazatelna z kostela sv. Blažeje v Olomouci, který byl zbořen v první pol. 19. století. Kostel a areál starého hřbitova obklopuje ohradní zeď, v níž je umístěno 15 kapliček zastavení Křížové cesty. Pochází z roku 1807 a koncem 19. st. byla vyzdobena obrazy Jana Zapletala, malíře, který vymaloval poutní kostel na Hostýně. Obrazy na plechu byly v 50. letech zničeny.

Na křížovatce na návsi uprostřed kovového oplocení stojí kaple sv. Floriána, patrona hasičů. Pochází z roku 1686, v roce 1921 byla nad vchod umístěna kamenná deska na památku občanů padlých

v první světové válce. Na konci druhé světové války byla těžce poškozená a památka na padlé již zde není. Ke kapli se váže stará tradice jarních slavností nové setby (Saatreiten). Byly to prosebné jízdy na koních, které byly osobitou součástí katolické náboženské kultury. Po velké mši o velikonoční neděli se u kaple sešli svátečně oblečení jezdci na vyzdobených koních. Přijali požehnání od kněze a kříž (Saatkreuz), s nímž pak objížděli polní trati „světít pole“. U kapliček a křížů se zastavovali a modlili. Velikonoční objíždky na polích byly ve svých cílech především vegetačním obřadem. Hlavním smyslem objíždění, jehož působení posilují sakrální místa i předměty a nábožná píseň, bylo zajistit úrodu polí a ochranu obce. Objeví katastru, tedy uzavření kruhu objížděnou, vycházelo z představy magického kruhu, jedné ze základních forem starých náboženských zvyků, znamenající oddělení vymezeného prostoru od škodlivého působení zvenku. Je zde patrný i druhotný právní význam rituálu, jehož podstatou je stvrzování hranic. Znamená v podstatě opakování prvotního obřadu převzetí majetku a ustanovení hranice při ustavení obce německými kolonisty ve 13. století.

V zahradě mateřské školky na Arbesově ulici stojí zasazený kamenný smírčí kříž. Je zapsán jako nemovitá kulturní památka a pochází z 15 až 17. století. Byl sem přemístěn z německé polohy v obci,

Boží muka

Drobné památky Slavonína

aby byl chráněn před poškozením. Je to památka vytesaná vrahem, který se chtěl smířit s rodinou oběti. Protože tehdy platilo na Moravě právo krevní msty, mohl se zachránit smlouvou, ve které slíbil zaplatit pozůstalým určenou částku peněz, vytesal a zasadil kříž a vykonal pokoru nad hrobem zabitého. Zde vrah mrtvého veřejně odprosil a poděkoval za darovaný život.

Na křížovatce Arbesovy a Machátovy ulice stojí mezi lipami na vysokém hranolovém podstavci socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1780. U nohou mučedníka, jenž je symbolem zachování zpovědního tajemství původně klečeli dva andílci. Na horní konci Machátovy ulice stála socha Panenky Marie s jezulátkem. Socha byla těžce poškozená na konci války a dnes se z ní zachoval jen mohutný kamenný podstavec pod jednou starou lípou. Sousoší byla dokladem barokního sochařského umění a zasloužila by si větší úctu i ochranu.

Dalším dokladem lidové zbožnosti a památky významných míst byly stavby božích muk v krajině. Trojboká boží muka v Zolově ulici jsou chráněnou nemovitou kulturní památkou. Pochází z 2. pol. 18. století a byla po poškození v roce 1945 restaurována. Barokní stavba je ozdobou nad silnicí mezi akáty. Další boží muka stojí vlevo u silnice k Nedvězí, cihlová stavba pochází z první pol. 19. st. Na obdélníkovém hranolu jsou dvě kaplice s výklenky, v nichž byly ještě v polovině 80. let minul. století obrazy sv. Trojice a Ukřižování. Při své návštěvě sloužila jako stanoviště pro hlídače pole s cibulí. Čtyřboká stavba božích muk stála u polní cesty z Hněvotína do Olomouce nad cihelnou. Byla zničena poslední okupační armádou, zůstal jen čtvercový podstavec a pár cihel v houštině. Podle vyprávění stála na místě hromadného hrobu pruských vojáků, kteří padli v roce 1758 při obléhání Olomouce. Pěkná stavba čtvercových božích muk stála rovněž pod zadní ohradní zdi u kostela, jak dosvědčuje snímek z 30. let 20. st. Každá boží muka měla stříšku s křížkem a výklenky s obrazy svatých.

Nejvíce drobných památek tvořily v minulosti kamenné kříže. Po třicetileté válce vyšlo nařízení, že při vchodu do obce musí stát kříž. Kříž u obce měl

Boží muka v terénu

být viditelným znamením, že obec je zase katolickou. Byly většinou dřevěné, ale podle svědectví z těch dob lidé z pověry dřevěné kříže loupali a třísek užívali k čarám v mylné domněnce, že kříž stojí na hrobě člověka, který zemřel násilnou smrtí. Dřevěné kříže také málo vzdorovaly špatnému počasí a musely být obnovovány. Proto se místo dřevěných později stavěly kříže kamenné. Z jedenácti křížů se ve Slavoníně do dnešních dnů zachovaly jen čtyři.

Kamenný kříž u fary pochází asi z roku 1770. Stojí pod lipami, socha Krista je nahrazena obrazem na plechu. Další kamenný kříž stojí vedle kostela u presbytáře. Pochází z roku 1806, vpředu má reliéf Panny Marie Bolestné, na vrcholu je kříž se sochou ukřižovaného Krista. Na novém hřbitově stojí kamenný kříž, který je datován rokem 1771, takže sem byl přestěhován ze starého hřbitova. Na vysokém hranolovém soklu stojí kříž s kamenným Kristem, pod ním je reliéf kříže na hoře Olivetské. Poslední kamenný kříž stojí pod starou silnicí k hvězdárně, dnes opuštěný a poškozený. Pochází z roku 1803 a socha ukřižovaného Krista mu schází.

Místo, kde kamenný kříž ještě nedávno stál, je nad cestou do Olomouce v Arbesově ulici. Kříž pocházel z roku 1803 a byl asi přestěhován, nebo někam uložen. Zastávka autobusu MHD „U kříže“ označuje místo na hranici katastru s obcí Povel, kde do 60. let 20. st. stával kamenný kříž. Byl poškozen při nehodě nákladního auta a už nebyl obnovený. Další kříž stával na křížovatce polních cest vlevo od silnice k Nedvězí od boží muky směrem k pevnůstce nad Slavonínem. Není označován na mapách po roce 1945. Kamenný kříž stával i u staré brněnské silnice v místě, kde vpravo odbočovala polní cesta nad fort č. XIII. Ještě před stavbou dálniční

křížovatky zde stál kamenný základ, nyní je místo přeměněno. Cihelna na Nové Ulici patřila do katastru historické obce Slavonína a nad vjezdem do areálu vpravo stával kříž. Místa křížů byla rovněž v místech benzínové pumpy na Horním lánu a také před dálničním nadjezdem, kde vytéká vlevo malý potůček.

Všechna místa božích muk a křížů stojí na rozcestích a u starých cest. Na rozcestích za vesnicí bývaly hromadné pohřby lidí zemřelých bez posledního pomazání, na mor a jiné nakažlivé nemoci, rovněž lidí neznámého náboženství, tuláků a vojáků padlých v bitvách. Na hranicích katastru obce se kopaly hroby sebevrahům a lidem, kteří nebyli hodni řádného hřbitova. Na těchto místech se stavěly boží muky, aby kolemjdoucí mohl smeknout a pokřížovat se. Během času stavěli kříže také soukromníci, obyčejně na svém pozemku. Doufali, že jim to Bůh oplatí větším požehnáním polí. U křížů a božích muk býval často zasazený strom pro jejich ochranu.

Odvěká podvědomá úcta k jejich existenci nedovolovala jedinci, aby je vyvrátil nebo ničil. Starali se o ně farníci spolu s církví. Tato praxe končí většinou po roce 1945, zde ještě umocněna výměnou obyvatelstva. Noví obyvatelé necítili kontinuitu úcty k místu a tak se ztratila lidská paměť. Paměť krajiny však zůstává, místa křížů a božích muk najdeme u všech přístupových cest. Když vyjdeme do polí nad Slavonínem, najdeme často nečekané pohledy na město Olomouc. Najdeme však také divoké skládky, odpadky a stopy vandalství.

Všechna místa křížů na jedinečném katastru Slavonína jsem prošel pěšky, některá jsem navštívil opakovaně. Poznal jsem, že krajina umí promlouvat, chceme-li ji naslouchat.

Ján Kadlec

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na listopad tyto akce:

Údolím Bystřice

středa 6. 10.

Výcházka nejen pro seniory povede tentokrát naučnou stezkou Údolím Bystřice. Zastavíme se na zajímavých místech (přírodní památka Kamenné proudy, skalní útvar Malý Rabštejn, břidlicové lomy, meandry řeky Bystřice). V podzimní atmosféře si užijeme nekonečné bukové lesy a drobné stavební památky. Výcházku ukončíme v Hrubé Vodě. Ráno sraz na hl. nádraží v 8:20, společný odjezd vlakem do Domašova nad Bystřicí. Návrat do Prostějova mezi 16. a 17. hod. Délka trasy 13 km.

Podzimní sbírka pro ježky

od 11. 10. do 30. 11.

Ekocentrum Iris ve spolupráci se Záchranou stanicí v Němčicích nad Hanou vyhlašují sbírku potravin pro ježky a další živočichy ve stanicích. Donést můžete konzervy, kapsičky či granulky pro kočky. Dobrotu můžete donést každé úterý a čtvrtek od 13 do 16 hod. do Ekocentra Iris na Husově nám. 67.

Kartouzka a Radíkov

středa 3. 11.

Výcházka nejen pro seniory nás povede z Dolan u Olomouce do Radíkova. Na okraji Dolan navštívíme Kartouzku – zříceninu kartuziánského kláštera Vallis Josaphat. Odtud vystoupíme po naučné stezce ke studánce Jiřího Wol-

ker a dojdeme k Fortu č. II Radíkov. Ráno společný odjezd vlakem z hl. nádraží v 8:35 do Olomouce. Návrat do Prostějova mezi 13. a 14. hod. Délka trasy asi 6 km.

Naučná stezka Prabába

středa 10. 11.

Výcházka nejen pro seniory povede do okolí Šternberka. Projdeme si zde nenáročnou naučnou stezkou Prabába. V případě špatného počasí navštívíme Šternberský klášter a Expozici času. Ráno společný odjezd vlakem z hl. nádraží v 8:35 do Olomouce, odtud pokračujeme autobusem do Šternberku. Návrat kolem 14. hod. Délka trasy 5-6 km.

Hrad Cimburk

středa 17. 11. (stát. svátek)

Výcházka pro všechny generace. Vydáme se do Městečka Trnávka a vystoupíme ke zřícenině hradu Cimburk. Pro děti budou připraveny hravé aktivity a hledání pokladu. Ráno společný odjezd vlakem z hl. nádraží v 8:02, návrat do 13:30. Délka trasy asi 4 km.

Uspávání ježků

pátek 19. 11. od 16 hod.

Beseda o ježcích, jejich životě a zimním spánku. Povídání bude doplněno ukázkou živých ježků. Pro děti budou připraveny hravé ježčí aktivity. Besedy se zúčastní i vedoucí Stanice pro handicapované živočichy v Němčicích nad Hanou. Začátek akce v 16 hodin v Kovárně Ekocentra Iris. Vstupné (kočičí masové konzervy nebo 30 Kč) bude věnováno na podporu ježků ve stanicích.

Bylinkové dopoledne

sobota 20. 11. od 10 hod.

Setkání se známým litovelským bylinkářem Vládou Vytáskem. Seznámíme se s různými bylinkami a jejich účinky, vysvětlíme si, jakým způsobem bylinky zpracovávat a ochutnáme Vládou namíchaný čaj. Akce s koná od 10 do 13 hod. v Kovárně Ekocentra Iris. Vstupné 100 Kč.

Výstava Karbon – pozdrav z prvoroh

středa 24. 11. od 10 hod.

Akce nejen pro seniory, při níž společně navštívíme zajímavou výstavu v **prostějovském muzeu**. Výstavou nás provede její autorka RNDr. V. Jašková. Sraz v 10 hod. před budovou muzea, vstupné si hradí každý účastník sám.

PŘIPRAVUJEME:

Luděřov – Drahanovice

středa 1. 12.

Výcházka nejen pro seniory nás zavede ke Keltské svatyni v Luděřově. Odtud se vydáme přes Kníničky ke studánce Svatá voda u Drahanovic a vycházku ukončíme v Drahanovicích. Ráno odjezd autobusem z Prostějova v 8:45 (st. č. 1) do Luděřova s **přestupem v Pěčíně**. Návrat vlakem z Drahanovic do 13:45. Délka trasy asi 6 km.

Akce finančně podpořilo Statutární město Prostějov, Olomoucký kraj a MŽP v rámci projektu **Mezigenerační vzdělávání v přírodě**.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PREROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

O víkendu proběhl nejúspěšnější Festival ptactva od roku 2013

Praha, 4. října 2021. Více než 28 000 lidí se o prvním říjnovém víkendu zúčastnilo Evropského Festivalu ptactva, největší evropské akce zaměřené na pozorování ptáků. 41 partnerských organizací BirdLife International, v Česku zastoupené Českou společností ornitologickou (ČSO), připravilo pro zájemce více než 1 800 akcí, na kterých byli návštěvníci svědky ptačí migrace a pozorovali více než 7 milionu ptáků na své cestě do zimovišť.

V Česku se konalo 41 akcí, kterých se zúčastnilo 1 389 lidí. Sedm dalších vycházek je ještě plánováno na nadcházející víkendy. „Více než 6 000 ptáků měli možnost pozorovat lidé v přírodní rezervaci Kotvice. Kromě tisícíhlavých hejn holubů hrivnáčů, kachen a husí mohli obdivovat i tři majestátní orly mořské či nenápadného kulíka bledého, který hnízdí v arktické tundře a u nás ho můžeme vzácně spatřit právě na tahu,“ uvádí Gabriela Dobruská, která Festival ptactva v Česku koordinuje.

Festival ptactva je oslavou ptačí migrace a jedinečnou příležitostí k pozorování podzimního tahu ptáků. „Hned na několika místech byly pozorovány severské druhy kachen (ostralka štihlá, hvízdák euroasijský, polák malý), bahňáci (jespák křivozobý, jespák

Ukázka odchycených vodoušů tmavého a šedého na Nesytu. Foto: Josef Chytil

obecný, břehouš rudý, vodouš tmavý a vodouš šedý) či orlovec říční. V případě kormorána malého, kterého pozorovali návštěvníci na Vrbenských rybnících u Českých Budějovic, se zase jedná o výskyt teplomilného druhu z jižní Evropy,“ doplňuje Dobruská.

Pěvuška z Estonska, rákosník z Maďarska

Letošnímu Festivalu ptactva přálo počasí, většinu akcí provázely ukázky odchytu ptáků spojené s kroužkováním. To je důležité pro zjišťování informací o tahu ptáků. Na mnoha místech se chytli ptáci, kteří již své kroužky měli z dřívějších let. To pomáhá zjistit například stáří ptáků či jejich věrnost tahovým cestám. „Zajímavostí byla pěvuška modrá s estonským kroužkem v Revnicích či rákosník proužkovaný s maďarským kroužkem na Nesytu,“ dodává Dobruská.

Kontakt pro další informace

Gabriela Dobruská,
dobruska@birdlife.cz,
724 687 996

I tento strakapoud malý chycený při Festivalu ptactva v Drnovicích se na svou další cestu vydá s kroužkem. Foto: Leoš Řičánek

Festival ptactva proběhl v rámci projektu Okřídlení sousedé. Tento projekt byl podpořen grantem z Norských fondů.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Společně pro **zelenou** Evropu
Tento projekt byl podpořen grantem
z Norských fondů.

Papír

Plasty

Sklo

Olomouc třídí odpad,

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

• sbíráme, • separujeme, • recyklujeme

přidejte se také vy...

TECHNICKÉ SLUŽBY:
MĚSTO OLMOUC

Zpěv ptáků na jaře je čím dál tišší a méně různorodý, ukazuje nová studie

linduška lesní. Foto: Jan Grünwald

Praha, 2. listopadu 2021. Zvuky přírody a mezi nimi zejména ptačí zpěv hrají zásadní roli v tom, jak se tvoří a udržuje vztah člověka k přírodě. Nová studie publikovaná v časopise *Nature Communications*¹ ukazuje, že zvuky jarní přírody se mění: ranní koncerty ptáků v Severní Americe i v Evropě jsou tišší a méně různorodé. Spoluauctory studie jsou odborníci z České společnosti ornitologické.

Mezinárodní tým vědců, který vedli výzkumníci z Východoanglické univerzity (UEA) a v němž byli zastoupeni i odborníci z České republiky, vyvinul novou metodu pro rekonstrukci hlasů ptáků v jarní krajině na více než 200 000 lokalitách v Evropě a Severní Americe za posledních 25 let. Tato metoda využívá výstupů občanské vědy a kombinuje údaje z dlouhodobého sčítání ptáků s nahrávkami hlasů ve volné přírodě.

Vedoucí týmu Simon Butler vysvětluje souvislosti výzkumu: „*Přínosy kontaktu s přírodou pro člověka jsou rozsáhlé, od lepší tělesné kondice přes lepší psychickou pohodu až po vyšší pravděpodob-*

nost toho, že se aktivněji zapojí do ochrany přírody.“

Ptačí zpěv hraje podle Butlera významnou roli v tom, jak se utváří vztah člověka k přírodě. Výrazný úbytek ptačích populací a změny v rozšíření druhů vlivem změny klimatu však pravděpodobně vedou k tomu, že se akustické vlastnosti našeho přírodního okolí také mění. „*Z větší míry bohužel nemáme k dispozici historické záznamy ptačích hlasů, a proto jsme museli vyvinout nový způsob, jak tento fenomén zkoumat,*“ vysvětluje Butler.

K rekonstrukci historických ptačích hlasů v jarní krajině vědci využili data ze severoamerického hnízdního sčítání ptáků (Breeding Bird Survey) a Evropského monitoringu běžných druhů ptáků (Pan-European Common Bird Monitoring Scheme). Vedle toho použili nahrávky hlasů ptáků z online databáze *Xeno Canto*.

Akustické charakteristiky ptačích hlasů v jarní krajině byly kvantifikovány s pomocí čtyř indexů, které odrážejí složitost zpěvu a proměnlivost mezi druhy, ale současně jsou ukazateli variability a intenzity jednotlivých hlasů na každé lokalitě.

Simon Butler ke studii, která dnes vyšla v časopise *Nature Communications*, dodává: „*Zjistili jsme, že akustická rozmanitost a intenzita zpěvu v krajině klesá a tento pokles je způsoben změnami v ptačích společenstvech. Výsledky naznačují, že jarní ptačí sbor se stává tišším a méně pestrým.*“

Butler se domnívá, že lidský kontakt s přírodou, který se děje především prostřednictvím ptačího zpěvu, je proto stále chudší, což může mít dalekosáhlé důsledky pro lidské zdraví a kvalitu života. „*Jelikož lidé ptáky na jaře vnímají spíše sluchem než zrakem, snížení kvality jarních ptačích hlasů je pravděpodobně právě tím mechanismem, jak si veřejnost všimá dlouhodobého úbytku ptačích populací,*“ dodává Butler.

Podle autorů studie není jednoduché předpovědět vztah mezi strukturou ptačích společenstev a charakteristikami jejich hlasů. Catriona Morrison, post-doktorandka z UEA, která data analyzovala, k tomu uvádí: „*Zjistili jsme, že na lokalitách, kde ptáci ubyli nejvíce nebo se nejvíce snížila druhová pestrost jejich společenstva, došlo také k největšímu úbytku akustické rozmanitosti a intenzity.*“

Ovšem výchozí struktura ptačího společenstva a to, jak se zpěv a další hlasové projevy jednotlivých ptačích druhů doplňují, hraje významnou roli v tom, jak se akustické charakteristiky mění. „*Kupříkladu vymizení druhu, jako je budníček větší, jehož zpěv je bohatý a složitý, bude mít větší dopad na celkovou mnohotvárnost hlasů celého společenstva než např. vymizení skřehotavého hlasu některého z krkavcovitých ptáků či racků. Výsledný akustický charakter lokality současně závisí na počtu jedinců daného druhu a na tom, které další druhy se na lokalitě vyskytují,*“ vysvětluje Catriona Morrison.

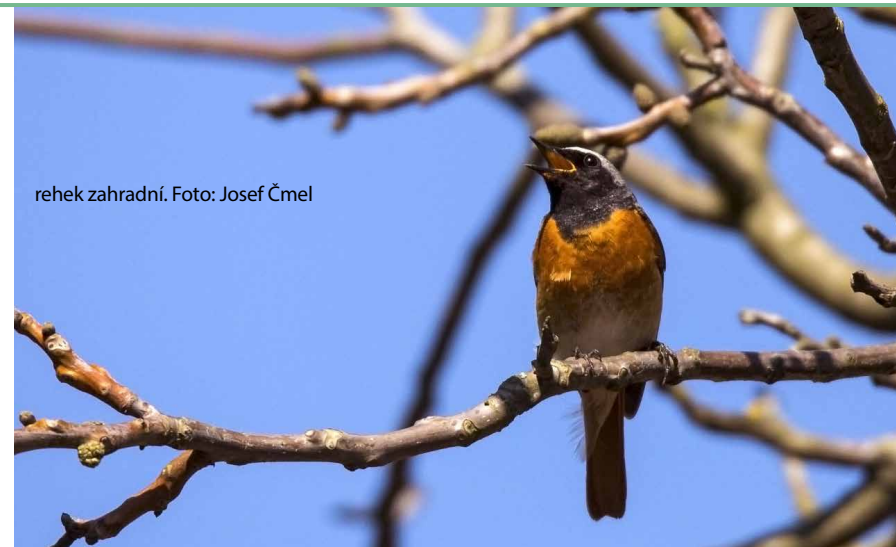
Petr Voříšek, jeden ze spoluautorů studie z České společnosti ornitologické, k tomu doplňuje: „*Výzkum potvrzuje zkušenost mnoha ornitologů, že ptáci na jaře už nezpívají tak jako dříve. Není to tedy jen nostalgická vzpomínka na idylickou minulost, ale skutečnost, kterou je třeba brát vážně.*“ A připomíná: „*Jen díky tisícům amatérských ornitologů v Evropě i v Severní Americe můžeme lépe popsat a pochopit, co se s přírodou kolem nás děje. Tato studie ukazuje na nenahraditelnost dlouhodobých popisných sledování přírody.*“

Catriona Morrison závěrem říká: „*Bohužel žijeme v době celosvětové environmentální krize a dnes již víme, že ztráta kontaktu člověka s přírodou k této krizi může přispívat. Čím méně jsme v kontaktu s přírodou, která nás obklopuje, tím méně*

Zpěv ptáků na jaře je čím dál tišší a méně různorodý, ukazuje nová studie

se zajímáme o to, co se s přírodou děje. Podobné studie mohou přispět k tomu, abychom si úbytku přírody kolem nás více všimli a uvědomovali si její důležitost pro kvalitu lidského života.“

Výzkum byl podpořen UKRI Natural Environment Research Council a na sběru dat v terénu se podílelo několik tisíc převážně amatérských ornitologů včetně těch českých. Program Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS), z něhož pocházejí data ze sčítání ptáků v Evropě, koordinuje od roku 2002 Česká společnost ornitologická.

rehek zahradní. Foto: Josef Čmel

slavík obecný.
Foto: Ludmila Korešová

sýkora koňadra. Foto: Josef Čmel

skřivan polní. Foto: Ivan Mikšík

Kontakt pro další informace

Česká společnost ornitologická,
Petr Voříšek, Dr.,
euromonitoring@birdlife.cz,
774 502 804

ENG: University of East Anglia
(Východoanglická univerzita),
Simon Butler, Dr.,
simon.j.butler@uea.ac.uk,
+44 0160 359 2237

Tento projekt byl podpořen grantem z Norských fondů./Supported by grant from the people of Norway.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Společně pro zelenou Evropu
Tento projekt byl podpořen grantem
z Norských fondů.

¹ Morrison, C. A., Auniņš, A., Benkő, Z., Brotons, L., Chodkiewicz, T., Chylarecki, P., Escandell, V., Eskildsen, D. P., Gamero, A., Herrando, S., Jiguet, F., Kálás, J. A., Kamp, J., Klvaňová, A., Kmecl, P., Lehtikoinen, A., Lindström, Å., Moshøj, C., Noble, D. G., Øien, I. J., Paquet, J.-Y., Reif, J., Sattler, T., Seaman, B. S., Teufelbauer, N., Trautmann, S., van Turnhout, C.A.M., Voříšek, P., Butler, S. J.: **Bird population declines and species turnover are changing the acoustic properties of spring soundscapes.** *Nature Communications*.

Živé cesty alejí

Spolek „Živé cesty alejí“ vznikl ve Vojnicích oficiálně letos na jaře, ale do obnovy historických cest a lemujících stromořadí se pustila paní Jana Látalová s příznivci této myšlenky již v roce 2019. S finanční podporou a úsilím místních obyvatel bylo vysazeno 38 dubů a lip v Poutní aleji, kudy se v minulosti vydávali poutníci do rakouského města Mariazell vzdáleného přes tři sta kilometrů. Minulý rok se zemědělskou společností ZD Těšetice vyjednali obnovení kilometr a půl dlouhé původní cesty z Vojnic směrem k Olomouci a krajinu po 40 letech obohatilo 80 stromů různých druhů, z ovocných byly zastoupeny hrušně. Kromě cesty přibýly také informační tabule, ukazující život na vesnici v průběhu celého staletí a několik laviček. Vrátil se i původní název – Trhová cesta. Právě tudy vozili zemědělci svoje přebytky do města na trh. Zatím poslední výrazný příspěvek do zvelebení hanácké krajiny se odehrál 30. října 2021 na katastru Ústína v lokalitě Lipky, kterou obohatilo dalších 55 stromů, převážně dubů a lip. Cesta z Olo-

mouce do Vojnic kolem Lipek je součástí mezinárodní Svatojakubské poutní trasy z Polska do Rakouska a dále do Santiaga de Compostela ve Španělsku. Je zařazena mezi památky kulturního dědictví UNESCO. Díky aktivitám spolku také u cesty za vojnickými humny roste několik druhů jedlých keřů, chystá se prořezávka a dosazení zapomenuté třešňové aleje za vesnicí. „I obnova zanedbaného místa je důležitá. Stromy poskytují stín, útočiště zvířím, kořeny vytahují vodu nahoru mezi obrovskými lány polí. Krajina harmonizuje a léčí,“ dodává předsedkyně a zakladatelka spolku.

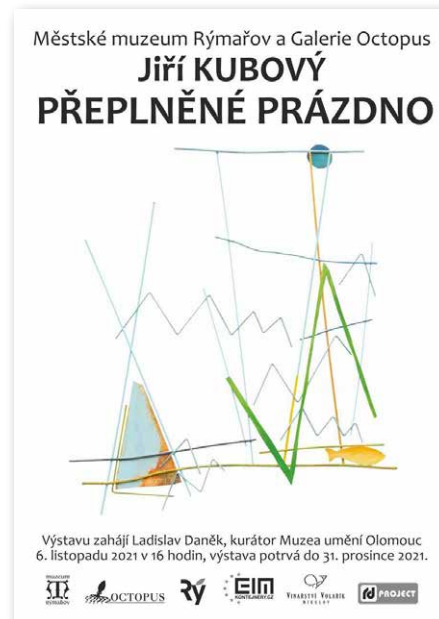
Aktivitu spolku můžete sledovat např. na facebooku:

<https://www.facebook.com/%C5%BDiv%C3%A9-cesty-aleji%C3%AD-112251923630858/>

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé, rádi bychom vás pozvali na poslední letošní vernisáž výstavy v Galerii Octopus rýmařovského muzea, a to na výstavu originálních obrazů/objektů světybného výtvarníka JIŘÍHO KUBOVÉHO. Výstavu s názvem PŘEPLNĚNÉ PRAZDNO zahájí již tuto sobotu 6. listopadu v 16 hodin Ladislav Daněk, kurátor Muzea umění Olomouc, za přítomnosti autora. Všichni jste srdečně zváni. Těšit se můžete také na nový katalog k výstavě a pohlednice.

S největší pravděpodobností budeme muset bohužel kontrolovat vaši bezinfekčnost, mějte proto prosím raději s sebou doklad o očkování či potvrzení o negativním testování. Uvidíme, jak se situace bude vyvíjet. Děkujeme za pochopení.

Těšíme se na setkání.
S přáním hezkého dne

Mgr. Michal Vyhřídál
Městské muzeum Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
muzeum@inforymarov.cz

Historická kafírna na hradě Šternberk

U příležitosti ukončení hlavní návštěvnické sezóny připravujeme na sobotu 30. října 2021 prohlídky hradu Šternberk doplněné o doprovodný program „Historická kafírna“. Prohlídky budou probíhat po celý den od 10 do 16 hodin.

Na hrad Šternberk zavítá principál studia Bez Kliky, výřečník a milovník dobré kávy Roman Prokeš. Sebou přiveze mimo kávy i historickou pražičku z dob rakouské monarchie, ve které si návštěvníci hradu budou sami vyzkoušet práci mistra pražiče. Dále bude připraveno povídání o historii kávy a ochutnávky kávy vařené v džezvě či kávy filtrované. Program se uskuteční Liechtensteinské kuchyni a bude součástí všech prohlídek.

Vstupné na prohlídky spojené s představením činí 180 Kč pro dospělé, senioři a studenti zaplatí 140 Kč a děti do 17 let 90 Kč. Těšíme se na vaši návštěvu.

Anotace:

Program je určen pro zvědavé návštěvníky, milce kávy či kavárenské povaleče. Zájemci mohou být součástí procesu pražení kávy v historických pražičkách a za krátký čas si sami vyzkouší práci mistra pražiče pod dozorem výřečníka, všeměla a principála divadla Bez kliky Romana Prokeše. Návštěvníci ochutnají vařenou kávu připravenou v džezvě, či kávu filtrovanou. Dozví se pravidla správné přípravy kávy a postupy zpracování kávového zrna.

Státní hrad Šternberk
HISTORICKÁ KAFÍRNA
sobota 30. 10. 2021 / 10 - 16 hodin

Doprovodný program u příležitosti zakončení hlavní návštěvnické sezóny rozšíří všechny prohlídky hradu Šternberk.

WWW.HRAD-STERMBERK.CZ

www.nejlepsipruvodce.cz
Ing. Tomáš KRYL

Vás srdečně zve
na prohlídkový okruh

OLOMOUCKÁ RADNICE

760. výročí založení tržnice & 610. výročí dokončení radnice

Olomoucká budova číslo jedna se představuje.
Od tržního domu olomouckých kupců po sídlo městské samosprávy;
od dřevěných kvelbů po kamenný spanilý goticko-renesanční radní dům
s druhou nejvyšší městskou věží.

Vystoupejte na ni, rozhlédněte se a pokochejte se panoramatem
královského města a jeho malebného okolí a nechte se zavést i do nitra
objektu s dokonale zachovaným mázausem, výjimečným orlojem,
slavnostním sálem i vzácnou kaplí s nejstarší krouženou klenbou
podunajského typu u nás.

...příběhy v souvislostech.

středa 17. listopadu 2021, 13:00 hod.
sraz u radniční kašny Hygie na Horním náměstí

vstupné: 90 Kč
(50 Kč děti 6 – 14 let)

(prohlídka se uskuteční za každého počasí; **nutná rezervace na tomas.kryl@email.cz**)
Přihláška je automaticky považována za přijatou a platnou, nebude potvrzována.

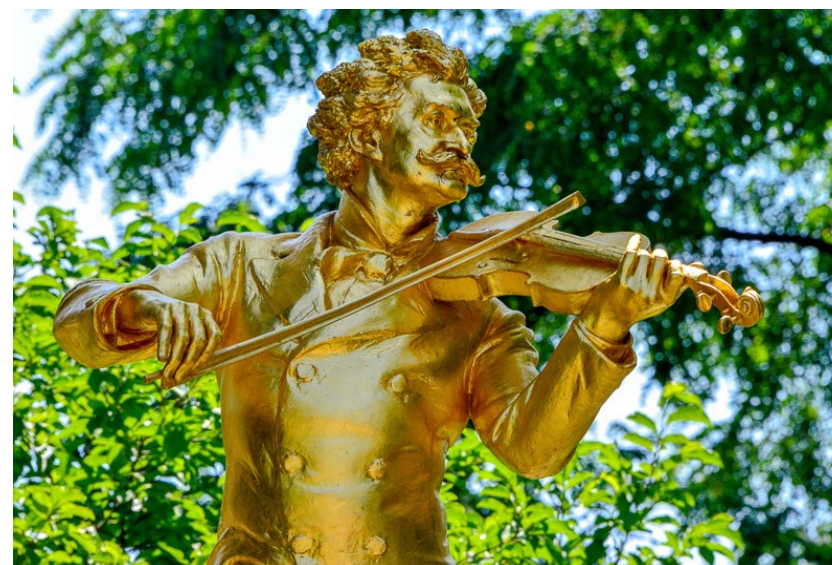

Hudební Vídeň

Světové hlavní město hudby
U příležitosti 230. výročí úmrtí W. A. Mozarta a 110. úmrtí G. Mahlera

S průvodcem Ing. Tomášem Krylem

13.11.2021

Pojďte s námi po stopách **Wolfganga Amadea Mozarta** - kde složil Figarovu svatbu, kde se seznámil se svou nastávající; uvidíte i místo jeho svatby, úmrtí a velmi skromného pohřbu, **Gustava Mahlera**, **Antonia Vivaldiho**, **Franze Lehára**, **Antonína Dvořáka**, zjistíte důvod častých výměn adres **Ludwiga van Beethovena**, navštívte bydlíště **Johannese Brahmsa**, **Josepha Haydna** a **Johanna Strausse**, a místa, kde se hrály slavné operety olomouckého rodáka **Leo Falla**.

Cena: 690 Kč

Cena zahrnuje: dopravu autobusem, služby průvodce
Odjezdová místa: Olomouc, Prostějov, Vyškov, Brno

Přehled listopadových akcí ve Velké Bystřici

Město Velká Bystřice

1.–25. 11. • galeriezet, po–pá 8:30–17:00, so, ne zavřeno
LIBOR HŘIVNÁČ: PLACHÝ EXHIBICIONISTA, VÝSTAVA OBJEKTŮ

Básník, fotograf a sochař a jeho vnitřní svět. U děl Libora Hřivnáče vidíme autentickou výpověď založenou na vnitřním prožitku. Myšlenky se pokouší vtisknout do kamene, dřeva, fotografií. Výstava předkládá zásadní podobu jeho tvorby za posledních pět let.

6. 11. (so) 16:00 • KD Nadační BYSTRICKÉ BANJO

Po roční přestávce zveme příznivce folkové, trampské, country a bluegrassové hudby na XXII. ročník přehlídky Bystrické banjo. Přijďte společně oslavit 25 let skupiny Přátelé. Zahrají oslavenci a gratulovat písničkami přijdou pořádající MS Band a olomoučtí DC Vocal a T.H.S. Brzdaři. Přehlídku moderuje Sandy Nosek. Občerstvení jako vždy zajištěno, tradiční společné závěrečné zpívání. Vstupenky s místenkou v předprodeji v KIC Velká Bystřice za 100 Kč, na místě za 150 Kč.

7. 11. (ne) 14:00 • galeriezet RAK & RAK

Koncert Kruhu přátel hudby. Unikátní kytarový projekt otce Štěpána se sym Janem Matějem. V programu zazní úryvky barokní hudby, loutnová hudba dávných mistrů, výběr z celovečerních cyklů Štěpána Raka (např. Chvála čaje, Královská suita, Vůně) a hudba Jaroslava Ježka v podání Jana Matěje Raka. Uslyšíme skladby, Šaty dělá člověka, Strejček hlad, Jen ze dne na den a další. V závěru nebude chybět ani společné duo otce a syna. Společný pořad tak dýchá originalitou a skutečným uměním obou umělců. Vstupné 80 Kč, děti zdarma.

10.–12. 11. (st–pá) • KD Nadační, foyer v 1. patře

PRODEJNÍ VÝSTAVKA Svazu postižených civilizačními chorobami

Členové pořádající ZO Svazu postižených civilizačními chorobami Velká Bystřice se těší na hojnou účast prodávajících, kupujících či jen těch, kteří se přijdou jen podívat a inspirovat. Nebude chybět domácí cukroví a perníčky všech tvarů.

13. 11. (so) 15:00 • Zámecké náměstí, amfiteátr

SVATOMARTINSKÉ SLAVNOSTI

V 15 hod. bude na Zámeckém náměstí zahájen prodej svatomartinských vín s komentovanou degustací. Čeká na vás bohaté občerstvení včetně vyhlášených svatomartinských rohlíčků, které pro vás napečou obyvatelé Domu pokojného stáří sv. Anny. Nebude chybět husí ZOO koutek ani benefiční prodej skleniček. V 17 hod. vyjde od kovárny lampiónový průvod v čele se svatým Martinem na koni, s doprovodem římských legionářů a ohňových žonglérů. Po příchodu na náměstí (cca v 17:30) bude následovat v amfiteátru Svatomartinské představení, přehlídka římských formací a ohňová show.

14.–21. 11. (ne–ne) 16:00 • orlovna

VÝSTAVA REGIONÁLNÍCH TVŮRČŮ
 Orel Velká Bystřice vás zve na XVII. ročník oblíbené výstavy prací regionálních amatérských tvůrců. Výstava bude zahájena v neděli v 16 hod. představením vystavujících a hudebním vystoupením. Ke zhlédnutí bude v pondělí – pátek od 15 do 18 hod., v sobotu a neděli od 9 do 17 hod. Vstup volný, změna otevírací doby vyhrazena.

19.–21. 11. (pá–ne) • KD Nadační POHÁREK SČDO

Memoriál dr. Zdeňka Kokty – 48. ročník celostátního finále soutěže monologů a dialogů herců amatérských divadel. Zúčastní se vítězové oblastních přehlídek dle protokolů z roku 2020 a 2021. Program: pátek 18:30 vystoupení hosta přehlídky, sobota: soutěžní vystoupení, vyhlášení výsledků, defilé vítězů, neděle: rozborové semináře.

27. 11. (so) 17:00 • galeriezet KATEŘINA ADAMOVÁ: SIMULACE – VERNISÁŽ VÝSTAVY

galeriezet
 Kateřina Adamová (nar. 1977 v Uničově) patří mezi absolventy Ateliéru Kresby prof. Jitky Svobodové na pražské Akademii výtvarných umění. Od studií na pražské AVU se věnuje médiu kresby, které se snaží potvrdit na české i evropské umělecké scéně jako výrazově samostatné médium. Mezi nejdůležitější výstavy Adamové rozhodně patří výstava TVOR, kterou uvedla roku 2013 Galerie hlavního města Prahy v rámci výstavního cyklu START-UP, nebo výstava SIMULACE, uvedená v Galerii Václava Špály v Praze roku 2019, na kterou bude tematicky navazovat výstavou v Galeriezet ve Velké Bystřici. Výstava potrvá do 27. 1. 2022.

28. 11. (ne) 16:00 • galeriezet PETROF PIANO TRIO A HOSTÉ

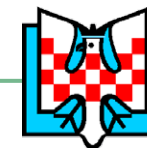
Kruh přátel hudby zve na adventní koncert. Jímavou atmosféru první adventní neděle umocní interpreti kroměřížského Petrof piano tria: houslista Jan Schulmeister, violoncellista Kamil Žvak a klavíristka Martina Schulmeisterová společně s jejich hosty. Na konci večera si společně zazpíváme vánoční koledy v úpravě pro klavírní trio.

Kontakt:

Mgr. Martina Skálová
 vedoucí odboru kultury a informací
 skalova@muvb.cz, tel: 734 236 506

Město Velká Bystřice
 Zámecké náměstí 79, 78353 Velká Bystřice
 www.velkabystrice.cz

Knihovna města Olomouce

Dodržujeme platná hygienická opatření, nutná rezervace - kontakty níže.

4. 11. 16 hodin

nám. Republiky – **Renesance v evropských zemích** – s Věrou Mičkovou společně nad obrazy El Greca, A. Dürera či H. Bosche 585 545 123, dospele@kml.cz

4. 11. 13 – 18 hodin

pobočka Holice – **Macramé peříčka** – dílnička pro děti 730 815 117, holicel@kml.cz

5. 11. 12 – 16 hodin

pobočka Brněnská – **Podzemní tvoření** – výroba výzdob do pokojíčku 731 611 842, brnenska@kml.cz

9. 11. 17 hodin

pobočka Brněnská – **Bylinkami na imunitu** s Dagmar Langovou – harmonizace těla a posílení imunity přírodní cestou 731 611 842, brnenska@kml.cz

10. 11. 10 hodin

pobočka Neředín – **Se zvířátky do pohádky** – celostátní projekt věnovaný podpoře čtenářství dětí již od narození pokračuje setkáním rodičů s dětmi do 6 let 737 115 178, neredin@kml.cz

10. 11. 12:30 – 13:30 hodin

oddělení pro děti a mládež, nám. Republiky – **Rozprávky** – povídání o slovenštině a slovenských knihách

11. 11. od 16 hodin

nám. Republiky – kreativní dílna **Malování kamínků** – možnost vyzkoušet si techniku malování na kameny. Vše bude k dispozici. 585 545 123, dospele@kml.cz

15. 11. a 29. 11. 17 hodin

pobočka Jungmannova – **Roboti** – kroužek pro děti od 9 let, které si sestaví z LEGO stavebnice svého robota a naučí se ho naprogramovat 585 545 129, internet@kml.cz

18. 11. 13 – 18 hodin

pobočka Holice – **Advent se blíží** – dílnička pro všechny čtenáře 730 815 117, holicel@kml.cz

18. 11. 16 – 18 hodin

pobočka Brněnská – **Náramkování** – výroba náramků z korálků pod vedením výtvarnice Ivety Skřivánkové 731 611 842, brnenska@kml.cz

18. 11. 16:30 hodin

pobočka Jungmannova – **Den poezie** – Petr Kozel a jeho novinka Krajiny (mého) srdce 731 123 081, jungmannova@kml.cz

22. 11. 15 – 18 hodin

nám. Republiky – **Klub deskových her** – přivítáme další zájemce, kteří si mohou zahrát klasické či nové stolní hry 585 545 123, dospele@kml.cz

23. 11. 17 hodin

nám. Republiky – **Esoterický Egypt** – Eva Kolářová představí monumentální chrámy zasvěcené bohům a poodkryje tajemství, která v sobě ukrývají 585 545 123, dospele@kml.cz

25. 11. 16 hodin

nám. Republiky – kreativní dílna **S hlinou** – lze si vyzkoušet volné modelování, práci s klasickou i samotvrdnoucí hlinou, s různými hrnčířskými nástroji a malování výrobků různými druhy barev 585 545 123, dospele@kml.cz

25. 11. 17 hodin

pobočka Jungmannova – **Den poezie** – básně J. K. Hrubého doprovodí hudbou jeho přátelé (Jitka Romanovská, Josef Palec Kadlec a Zdeněk Dohnal) 731 123 081, jungmannova@kml.cz

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konínou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnoty svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále

26. 11. 16:30 hodin

nám. Republiky – **Pohádkové vyprávění pro Jolinku** – křest knihy Jany Švaňhalové pro děti, umožňující objevovat krásu i tajemství dětského světa 585 545 123, dospele@kml.cz

27. 11. 8 – 12 hodin

nám. Republiky – **Den pro dětskou knihu** – tradiční program zaměřený na dětskou literaturu – pohádková soutěž, výtvarná dílna a živá návštěva z olomoucké zoo.

VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky ožívají až do konce roku fotografie Pavla Langera dokumentující lidi i události které se odehrávají kolem kostelů, chrámů i katedrál.

Pobočka Brněnská zve na obrázky překreslované na sklo. **Podmalby** zdobily příbytky našich předků většinou nad stolem, kde se rodina scházela.

Pobočka Holice nabízí fotografie Petra Palarčíka inspirované mostem na Masarykově ulici v Olomouci zvaným **Rejnok**.

Na pobočce Jungmannova si nenechte ujít kreativní plakáty aranžérů SOŠOS Štursova, zaměřené na udržitelný rozvoj.

se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školící místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
 Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Krásnou Olomoucí | Dušičkový speciál

Krásnou
Olomoucí

Za černou kronikou
Dómské čtvrti

Dušičkový
speciál

Vydejte se s námi za děsivými příběhy z minulosti Dómské čtvrti. Smuteční oděv a hororová nálada vítány.

Smuteční kondukt doprovází zpěvem Markéta Israel Večeřová.

Provázejí členové a příznivci spolku Za krásnou Olomouc.

Sraz v Kosinově ulici u vchodu do Bezručových sadů v neděli 31. 10. v 17:30!

Den bez aut

Místní společnost Koruny České v Olomouci připomněla ve středu 22. 9. tradiční evropskou akci Den bez aut, jejímž cílem je alespoň jeden den v roce omezit individuální automobilovou dopravu a upřednostnit prostředky MHD či kolo. Vypravili jsme tradiční Historickou tramvaj společnosti Českomoravská – Kolben – Daněk a.s. z roku 1930, která, vyzdobena zemskými prapory, za značného zájmu kolemjdoucích hodinu kroužila mezi Neředínem a olomouckým Hlavním nádražím s bezplatnou přepravou cestujících. Těto možnosti využilo přibližně 200 pasažérů.

Regionální sdružení
Koruny České v Olomouckém kraji
si připomene

Den válečných veteránů 11. listopadu

krátkým setkáním a položením kytice
na Vojenském hřbitově v Černovíře
nedaleko Klášterního Hradiska.

Sejdeme se v 16.30 hod. u brány hřbitova, přístup z ulice Na vlčinci.

0 pohár sv. Václava

Myslivecký spolek Blata Hněvotín za podpory Koruny České, uspořádal 2. října pro své členy a příznivce myslivosti již šestý ročník střelecké soutěže na skeet o pohár sv. Václava. Soutěž se konala v areálu zvaném Výrovka v hněvotínských skalách s bohatým programem a občerstvením zdarma. O úvod se postarali trubači Zemí Koruny české ve složení hornistka paní Hopflerová, hornista pan Křeháček a trombonista pan Zapletal. Nechyběla ani přehlídka a ukázka historických zbraní předvedená historickým spolkem Kirri z Pňovic, jež zastupoval principál David Křižan a Michal Mered'a, kteří také vypálili čestnou salvu na počest našich zemřelých kamarádů. Tradičním účastníkem této akce byla také C a k. Polní kafiarna provázená kavárníkem pražičem Lukášem Sazimou z Hranic. K jídlu byl připravený z udirmy, o níž se staral Stanislav Ošťádal starší se synem Janem, právě vytažený smrčický kabanos. Srnčí guláš byl dílem šéfkuchaře Stanka Kubína z Křelovského Fortu XVII. Rovněž nápojový lístek k dodržení pitného režimu byl skvěle přizpůsoben k počasí.

Nastoupené střelce a příznivce přivítal předseda MS Blata Hněvotín MUDr. Pavel Andrš, popřál střelcům mnoho úspěchů ve střelbě a příjemnou zábavu všem přítomným účastníkům, mezi kterými, jak bylo připomenuto letos ze zdravotních důvodů chyběla stálá účastnice této soutěže paní Marta Palatý. Určitě ale slyšela mohutnou salvu z nedalekých Slatinic, kde je na rehabilitaci po operaci kolene. Účastníky také pozdravil myslivecký hospodář zdejšího MS Pavel Toman, který je seznámil s průběhem střelby, rozhodčími, ředitelem závodu Vladimírem Lukášem a zdůraznil nutnost dodržování bezpečnosti při střelbě a zacházení se zbraní. Popřál všem příjemnou zábavu, střelcům rovné broky a odešel do holubníku, kde obsluhoval vrhačku. Jednatel MS Luďa Nezhyba prováděl kontrolu dokladů a zápis střelců, po kterém byly střelby zahájeny, sám vykonával funkci rozhodčího. Následovala ukázka směru letu asfaltových terčů, po níž nastoupila první runda a střelby byly zahájeny. Letošní počasí, oproti loňskému ročníku, bylo nádherné, což se také projevilo v příjemné atmosféře, která provázela celou dnešní, i když pozdější oslavu Sv. Václava.

Ukázka historických zbraní se zástupci spolku Kirri z Pňovic.

Pro vítěze byly připraveny poháry, dárkové balíčky a každý obdržel balíček čerstvě pražené kávy. Po závěrečném sečtení zásahů jednotlivých střelců byl slavnostní nástup. Vítězem letošního šestého ročníku se stal Stanislav Obručník z MS Olšany, druhý skončil zástupce domácího MS Richard Krč a třetí místo obsadil zástupce MS Čelechovice na Hané Stanislav Coufal. Vítězům popřál a ceny předal předseda krajského sdružení Koruny České a předseda spolu-

Poháry a ceny pro vítěze.

pořádajícího MS Pavel Andrš spolu s hospodářem Pavlem Tomanem. Závěrečným provoláním „Myslivosti zdar“ byl letošní šestý ročník o pohár Sv. Václava ukončen.

Rudolf Krč

Vítězná trojice, zleva druhý Richard Krč, první Stanislav Obručník, třetí Stanislav Coufal

Pochod za obnovu Českého království

V královském městě Olomouci se již stalo tradicí, že vedle oslav vzniku samostatného státu se zde setkávají také ti, kteří by upřednostnili návrat ke staré dobré monarchii. Již poosmé a za podpory hudebního uskupení Vaše kapela jsme se ve středu 28. října sešli na Žerotínově náměstí u secesní vily Primavera. Předseda Regionálního sdružení KČ Pavel Andrš poté přivítal všechny účastníky a připomněl některé historické aspekty. 16. 10. 1918 vyhlásil císař Karel I. Národní manifest, které přineslo zemím Rakousko-Uherské monarchie federativní uspořádání. 28. 10. potom vyhlásili představitelé Národního výboru na Václavském náměstí státní samostatnost s tím, že všechny zákony a nařízení R-U zůstávají nadále v platnosti a o tom, zda budeme monarchií, nebo republikou, se rozhodne později prostřednictvím referenda, nebo voleb. Národní shromáždění poté 14. 11. 2018 vyhlásilo republiku. S pocitem účastníků oslav 103. výročí vzniku samostatného Českého království a vyzbrojeni zemskými prapory se za slunečného

počasí ve 14.00 hod. vydáváme na pochod centrem města, přecházíme obě náměstí a pokládáme kytici u sousoší Nejsvětější trojice, kde se pomodlíme Ave Maria za zdraví, mír a blahobyt naší země a pokračujeme Pekařskou ulicí na Biskupské náměstí, kde v prostorách Arcibiskupství olomouckého se v roce 1848 chopil vlády František Josef I. Závěrečné stoupání k Dómu sv. Václava je velmi náročné pro naše hudebníky. Ne, že by to neudýchali, ale ze souboje s tamní dlažbou bylo nutné odejít také se zchovalým chrupem. Průběh pochodu poté zevrubně hodnotíme v restauraci Zbrojnice.

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087